No. 91. 1837

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk

Nieuws- Blad.

Zondag en Maandag 16 *en* 17 *April.*

FRANKRIJK

PARIJS, den 13den April.

De ministeriele crisis, die thans reeds sedert drie weken duurt, schijnt haar einde eindelijk naby. Het ontwerp van een voorloopig ministerie, waarvan gisteren in het publiek sprake was, is even spoedig te niet gegaan als de vorige beproefde combinatien, en is men eindelijk terug gekomen op een ministerie naar het zoogenaamd doctrinair stelsel, hetwelk vele doorzigtige lieden voorzagen, dat ten laatste meest zegevieren. Gisteren middag, tijdens de zitting van de kamer van afgevaardigden, ontving de heer *Guizot* eene uitnoodiging om zich op de Tuilerien te begeven; daar vond hij bij den Koning ook de heer *Montalivet*. Er werden pogingen gedaan om beide heeren in een kabinet te vereenigen, doch de heer *Montalivet* betoonde zich weigerachtig op de voorstellen die hem door den heer *Guizot* werden gedaan. Heden morgen echter verzekerde men, (en naar den toon der het ministerie *Guizot* toegedane bladen schijnt het aan weinig twijfel meer onderhevig) dat de heer *Montalivet*, bij eene tweede conferentie gisteren avond op het kasteel, toegestemd had om deel van het ministerie *Guizot* uit te maken, daarbij bedingende, dat ook de heer *Barthe* tot hetzelve zou behooren. De hoofdzaken alzoo geschikt en de hoofdpersonen elkander verstaan hebbende, mag men verwachten morgen de ordonnantien in den *Moniteur* te vinden. De heer *Guizot* zou alzoo het presidentschap en de portefeuille van buitenlandsche zaken bekomen, de heer *Montalivet* de binnenlandsche zaken; *Duchatel* de finantien; *Persil* of *Barthe* justitie; *Bernard*, oorlog; *Rosamel*, marine; *Martin*, du Nord, koophandel; voor openbaar onderwijs, noemt men den heer *Lacave-Laplagne*.

Ieder zal zich verheugen aan den onzekeren staat, waaronder het geheele landsbestuur lijdt, en welke de teugels van het bewind zoozeer verwarrende, een einde te zien gebragt. Dat het ministerie *Guizot* echter aan allerlei aanvallen zal blootgesteld zijn, lijdt geen twijfel; immers reeds vóór de vastmaking van het kabinet, schrijft men, uit hoofde van de onverzettelijkheid, waarvan de tegenstanders des heeren *Guizot*, hem en zijn stelsel beschuldigen, hetzelve slechts een korten duur toe, naardien die kenmerkende eigenschap, alsmede deze zekere aanmatiging, naar het beweren der opposite, al spoedig verdeeldheid en verstoring in den raad zouden te weeg brengen. Wat hiervan ook zij, zeker is het, dat de jongste crisis het bewijs geleverd heeft, dat er buiten het zoozeer aangevallen stelsel van den heer *Guizot*, op den oogenblik geene redelijke combinatie kan gevonden worden en die meer waarborgen aan het land oplevert.

— De Kamer van afgevaardigden heeft een gevraagd pensioen voor de weduwe van den heer *Jussieu* toegestaan, en vervolgens zich bezig gehouden met een ontwerp van de verzorging van gemanqueerde onder-officieren, alsmede met een ander op de vredegeregten. — De pairs hebben hunne beraadslagingen opzigtelijk de mijnen voortgezet.

— Van uit de noordelijke departementen is dezer dagen eene nieuwe petitie tegen het voorgestelde ontwerp van wet op den suiker ingekomen. Het schijnt dat een aantal beetwortel-suikerfabriken in die streken in den laatsten tijd den arbeid hebben moeten staken.

— De polisie schijnt steeds meer bevreesd voor eenige beweging onder het volk. Men heeft nimmer zoo veel stads-sergeanten en polisie-agenten op de been gezien, des nachts gaan er talrijke patrouilles rond. Men zegt dat men nogmaals oproerige schriften heeft aangeplakt gevonden.

— Het gerucht heeft zich verspreid, dat *Meunier* op het punt gestaan is van uit de gevangenis te ontsnappen. Van elders wordt zulks echter tegengesproken.

— Uit de dagbladen van Lijon merkt men met genoegen, dat er in de vorige week eenige meerdere levendigheid in de zaken gekomen is, en er verscheidene fabrijken het werk hervat hebben.

— Men verzekert dat het gouvernement toegestemd heeft in de oprigting van een bisschopszetel te Algiers, en de keuze van den bisschop zoude bepaald is.

— De arbeid voor den ijzeren spoorweg van Parijs naar St. Germain vordert met spoed, men hoopt dat dezelve tegen de julij-feesten tot voltooid zijn.

— Eene gedenkenis die spoken moet baren wordt door *la Mode* vermeld. Een voormalig staatkundige veroordeelden van het pauselijk gouvernement de vergunning hebbende bekomen om naar Brazilie te worden gedeporteerd, voeren den 16den Maart met een lands-vaartuig af; om zich van het een en ander te voorzien, deed de kapitein van het schip den 20sten Maart de haven van het eiland Cephalonie aan en vergunde aan de veroordeelden om den nacht aan den wal in eene herberg door te brengen. Des morgens, op het oogenblik van vertrek, weigerden de veroordeelden scheep te gaan, en stelden zich onder bescherming der engelsche gastvrijheid. De pauselijke consul wendde zich tot [illegible] van het eiland, doch deze gaf ten antwoord, dat hij geen schuilplaats aan staatkundige gevangenen kon weigeren en nimmer gedogen zou, dat de engelsche gastvrijheid in de britsche koloniën geschonden wierd. Den kapitein van het schip werd bevolen de reede binnen 48 uren te verlaten. Een storm verhinderd hebbende binnen het bepaald tijdsuip af te zeilen, deed de gouverneur aan den kapitein van het pauselijk schip zijn bevel niet alleen herhalen, maar voegde er, de bedreiging bij, van het pauselijk schip door de wachtgoelet op de reede te zullen doen beschieten. Het schip verdween alstoen, en de gevangenen bevonden zich in vrijheid.

Het *Charte* geeft heden de volgende telegraphische depeche omtrent de zaken van Spanje:

» Baijonne 11 April.

» De generaal *Irriburren* is tot onderkoning van Navarre benoemd en tot kommandant der troepen in de provincie, ter vervanging van *Sarsfield*.

» Men heeft nog geene enkele voortgaande beweging gemaakt."

Het *Journal des Débats* geeft daarbij nog de volgende berigten.

» Het dagblad *el Vapor*, van Barcelona, bevestigt in zijn nommer van den 2de April de tijding eener poging tot brandstichting, welke in den nacht van den 31sten maart op den 1sten April is beproefd geworden op het stadhuis (*Casa de ciudad*). Dit blad beschuldigt daarvan de klubbisten.

» Een brief van Valencia, insgelijks door *el Vapor* medegedeeld, behelst het volgende:

» » De insurgenten zijn tot in het gezigt dezer stadswallen verschenen, en men hoorde hun geschreeuw, alsmede de gewetensbeten tegen de ongelukkige officieren gerigt, die in het dorp *Pla del Pou*, werden gevangen gemaakt; sommige der insurgenten zijn tot zelfs in de stad gedrongen; een hunner is in onze handen gebleven."

Behalve dit weinige, heeft men laden niets over de spaansche zaken vernomen. De Madridsche post is in geen drie dagen aangekomen. Van de grenzen heeft men ook geen tijdingen.

— Ter beurze was de handel over het algemeen flauw. In de Haïtische fondsen had eene daling plaats, ten gevolge van uit Amsterdam bekomen orders tot verkoop, op het ontvangen aldaar van het berigt eens opstands op het eiland St. Domingo. De Spaansche fondsen daalden eerst tot 24¼, maar stegen later tot 24⅝. Men verlangen zag men naar berigten uit. De notering was heden (15 *April*): 5 pCt. 106,75; 3 pCt. 78,90; Nap. renten 98,65; Port. 5 pCt. 47¼, 3 pCt. 30⅜; Spanje Ardoin 24⅝; Pass. 6⅛; Rom. L. 102½.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 12den April.

Uit Berlijn schrijft men van den 4den dezer, dat aldaar in de volgende week verwacht werden de Prins en Prinses *Frederik*, alsmede de koningin der Nederlanden, wier verblijf aldaar tot in den aanstaanden herfst zou duren.

Volgens een schrijven uit Berlijn aan de *Allgemeine Zeitung* van den 6den dezer, was de heer *Ancillon* nog steeds ernstig ziekelijk, hetgeen te meer leedwezen verwekte in de tegenwoordige oogenblikken eener toenemende verwikkeling in Frankrijk, die ook te Berlijn veel indruk maakte. — Volgens genoemden brief, zou de koning van Pruissen het badsaizoen weder te Töplitz doorbrengen. Van eene bijeenkomst der drie noordsche mogendheden wordt echter niet gesproken; maar wel gezegd dat de russische keizer in deze lente nog zijne voorgenome reis naar Polen zou ondernemen. In de russische diplomatie waren verscheidene veranderingen op handen, onder anderen, zou de heer *Potemkin*, thans gezant bij het Nederlandsche hof, naar Napels worden verplaatst, en in die hoedanigheid bij het Haagsch kabinet vervangen worden door den baron *Moltke*, die tegenwoordig russisch zaakgelastigde te Londen is. — De reis die lord *Durham*, engelsch gezant bij het russische hof, in den aanstaanden zomer zou ondernemen, zou, volgens den briefschrijver, wat de Engelsche bladen daarover ook anders mogten zeggen, door genoemden lord om geene andere redenen dan om zijne gezondheid te herstellen, worden ondernomen. Men schreef te Berlijn de aanneming van den [illegible] aanstaanden van de legerhagt des koningin alleen aan [illegible] toe; en gaf hem den lof van bij de geringe middelen, waar

slechts over zou kunnen beschikken, reeds veel te hebben verrigt. De heer *Bresson*, minister van Frankrijk te Berlijn, is uit de laatstgenoemde plaats vertrokken om bij de aanstaande gemalin van den Prins *van Orleans* zijne opwachting te gaan maken.

— Uit Konstantinopel schrijft men, dat de onderhandelingen omtrent het te sluiten algemeene handelstarief gestremd zijn geworden, door moeijelijkheden die daarin van de zijde van Engeland waren gebragt, en die niet zoo spoedig zouden zijn uit den weg geruimd. — De tijdingen die men te Konstantinopel uit Algiers had, luidden alle ongunstig voor de Franschen. De Porte verkeert in het vaste vertrouwen dat de laatsten het in deze Afrikaansche kolonie niet zullen kunnen uithouden en het zou geene verwondering behoeven te baren, als zij in dit oogenblik hare eischen om dezelve te ontruimen te Parijs hernieuwde, of daaromtrent onderhandelingen aan zou knoopen als die welke zij voornemens is te beginnen ten opzigte van de vorderingen die Frankrijk aan het regentschap van Tripoli heeft gedaan. — De Heer *van Butenieff* zou Konstantinopel verlaten; men wist echter niet of dit zou zijn ten gevolge van een verlof of wel van eene verplaatsing. Deze laatste tijding berustte echter op een louter gerucht.

— Te Weenen waren den 6den dezer genoteerd: Met. 104⅛; 4 pCt. 86⅞; 5 pCt. 74¾; Bank-act. 1365.

ENGELAND.

LONDEN, den 12den April.

Men slaat thans geen geloof meer aan het verspreid gerucht dat het ministerie voornemens zou zijn den 21sten dezer af te treden, en meent dat er tot zoo iets althans niet zou worden overgegaan, voordat de nadere stemming over de wet op de kerkbelasting zal hebben plaats gehad. — Gisteren is in het Lagerhuis door den heer *Wilmot* aangedrongen dat er eene afzonderlijke wet mogt worden ingevoerd, ter beteugeling van de zoo zeer toenemende misdaden, welke door jonge knapen werden bedreven, iets hetwelk reeds door de commissie tot onderzoek der bestaande strafwetten was aanbevolen. Van den kant van het ministerie vond men er echter zwarigheid in om die of dergelijke wet van gouvernementswege voor te dragen; maar evenzeer van de noodzakelijkheid om maatregelen daartegen te nemen doorgedrongen, noodigde men den redenaar uit, daaromtrent eene voordragt aan het huis te doen. Vervolgens is er over de derde lezing der wet omtrent de herverming der municipale corporatien in Ierland beraadslaagd, en heeft men alstoen van beide zijden de reeds zoo bekende redeneringen voor en tegen dien maatregel, weder in het midden gebragt. Tot eene stemming is het echter niet gekomen, daar de ministers schenen te bespeuren dat de ministeriele leden, of die in hunne staatkundige denkwijze gewoonlijk instemmen, niet in genoegzamen getalle in de kamer tegenwoordig waren, en zij dus tot het voorstel kwamen om de verdere beraadslaging tot den volgenden dag uit te stellen, waartoe alstoen met eene geringe meerderheid besloten werd. Het oogmerk der ministers werd volkomen bereikt. Den 11den zijn namelijk de beraadslagingen hervat en na nog door de voornaamste organen der radikale partij te zijn verdedigd en door de heeren *Peel* en *Graham* bestreden te zijn, is de lezing met 302 tegen 247 stemmen doorgegaan. De ministeriele meerderheid die hier het veld heeft behouden is eenigzins zwakker dan die, welke ruim een jaar geleden eene wet van dergelijke gehalte heeft doorgedreven. Men gelooft echter dat thans, evenmin als toen, in het hoogerhuis de lezing zal doorgaan.

In het hoogerhuis is gisteren beraadslaagd geworden over eene herziening en verbetering der statuten van de universiteiten van Oxford en Cambridge, welke door het bestuur is voorgedragen, omdat het meende dat die statuten vele bepalingen bevatteden, die reeds in onbruik waren geraakt. Deze voordragt werd door drie der aanwezige ministers verdedigd, en daarentegen door sommige hooge geestelijken alsmede, door den kanselier der genoemde universiteiten, den marquis *Camden* en door den hertog *van Wellington* zeer bestreden. De bisschop van *Llandaff* stelde ten laatste voor, om de lezing onbepaald te verschuiven; dit werd aangenomen en de voordragt alzoo verworpen.

— De stilstand in de fabrijken onzer voornaamste fabrijksteden, zoo als Leicester, Manchester, Birmingham, Sheffield, Bradford enz. geeft aanleiding tot luide klagten. Te Manchester, zijn door een enkelen fabrikant 600 werklieden afgedankt. Deze staat van zaken schijnt een uitvloeisel te zijn, of althans in verband te staan met de crisis der Engelsche geldmarkt en met den droevigen handelstoestand in Noord-Amerika.

— De hertog van *Cumberland*, broeder des konings, wordt eerlang uit Berlijn alhier verwacht, om, even als de hertog van *Cambridge*, de feesten bij te wonen die ter gelegenheid van het meerderjarig worden van Prinses *Victoria* in Mei aanstaande zullen gegeven worden.

— Op de Londensche beurs van den 11den waren genoteerd: 3 pCt. gec. 90⅝; gereed. 89⅝, actien der bank 204½; Spanje Arr. 30¾, Port. 30¾, Braz. 84; Ned. W. S. 2½ pCt. 52⅞. Wissel op Amsterdam 12 en 6½; op zigt 12 en 4⅞ en op Rott. 12 en 7.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 15den April.

Uit Amsterdam wordt gemeld dat Z. K. H. de prins *van Oranje* met Hoogstdeszelfs beide zonen gisteren morgen het kabinet van zeldzaamheden van den heer *Jitta*, op den Zwanenburgwal, heeft wezen bezigtigen.

Uit 's Gravenhage schrijft men ons van gisteren:

Het koninklijke gezin wordt morgen of overmorgen van Amsterdam, in deze residentie terug verwacht.

Gisteren avond heeft H. K. H. prinses *Sophie*, dochter van HH. KK. HH. den prins en de prinses *van Oranje*, benevens Z. D. H. de hertog *van Saxen-Weimar*, de voorstelling in den franschen schouwburg, met derzelver tegenwoordigheid vereerd.

Naar men vernoemt, zal er aan de Tweede kamer, bij de hervatting haarer werkzaamheden, een ontwerp worden aangeboden waarbij nog eenige misstellingen, in het wetboek van koophandel voorkomende, zullen worden verbeterd.

Heden is door de stemgeregtigde deelhebbers in de Nederlandsche Handelmaatschappij, die zich onder het kuratele van 's Gravenhage hebben gerangschikt, tot commissaris bij gemelde maatschappij, voor de stad 's Gravenhage, herkozen de heer Mr. *F. C. de Bordes*, en tot commissaris-plaatsvervanger, in plaats van den heer *M. Piepers*, die voor gemelde betrekking heeft bedankt, de heer Mr. *Johannes Henricus Huijgens*.

— Bij kabinets-schrijven van den 25sten Maart jl., n°. 103, zijn door Z. M. goedgekeurd de verkiezingen gedaan door de vierde klasse des Koninklijk Nederlandschen Instituuts van wetenschappen, letterkunde en schoone kunsten, van de heeren *D. D. Buchter* te Amsterdam, *J. Z. Mazel* en *Z. Reijers*, in 's Gravenhage, tot leden, en van de heeren *P. Cornelius*, te München; *F. Rauch*, te Berlijn, en *D. Wilkie*, te Londen, tot geassocieerden.

Door gehoemde vierde klasse zijn wijders nog tot hare correspondenten verkozen, de heeren *Ch. Godefroy*, te Hamburg; Mr. *L. de Gijselaar*, te Leiden; *Jonkh. M. J. C. Martens van Sevenhove*, te Utrecht en *G. A. Schmidt*, te Dordrecht.

— Met den 15den dezer zal het te Willemsoord liggend geraseerd fregat *Algiers*, onder bevel van den Kapitein ter zee *Machielsen*, eene proefreis ondernemen in de Noord-zee, en vergezeld worden door de insgelijks geraseerde corvet *Amphitrite*, waarvan het commandement is opgedragen aan den kapiteln-luitenant ter zee *Tengbergen*.

— Men vernoemt dat Zijne Majesteit aan den schipper *Jacob Versteeg*, voerende het vischers-vaartuig *de Drie Gebroeders*, een vereerend getuigschrift heeft doen uitreiken, wegens het redden van de zeelieden van het engelsch brikschip *the Nymph*, en aan hem, alsmede aan de manschappen welke tot die redding hebben bijgedragen, eene gratificatie heeft doen uitreiken.

De koers van het Spaansch actief gold gisteren ter Antwerpsche beurs 21¼ à ⅜, en bleef gevraagd na de sluiting tegen dien prijs. Er gingen weinig zaken om. De koers der jongste Parijsche en Londensche beurzen scheen onbekend. De notering van gisteren (14 *April*) Belg. 100¾; O. Met. 103⅝; Sp. Actions 21¼, ⅜, Difered. 8¼; Napl. renten 92¼; B. Tavolière 58½; Sicil. 92½; Rom. L. 100⅝; Certif. te Antw. 97¼; Braz. 85¾; Wisselkoers op Amst. en Rott. ¼ pCt. premie.

Letterkundige en Wetenschappelijke Nieuwstijdingen.

DUITSCHLAND. — De Pruissische regering schijnt thans met nadruk de hand te willen houden aan de bescherming van den letterkundigen eigendom. Als bewijs daarvan en tevens als voorlooper van de nieuwe verwachte wordende wet tegen den nadruk, mag aangemerkt worden eene onlangs van het ministerie van binnenlandsche zaken en policie uitgegane verordening, waarbij de in beslagneming bevolen wordt van elken, ten openlijken verkoop bestemden nadruk, onmiddellijk nadat de autoriteit daarvan eenige kennis bekomen heeft. De nadruk wordt daarbij met gestolene goederen volkomen gelijk gesteld. — De commissie voor het gedenkstuk van J. Guttenberg, dat in zijne vaderstad *Mainz* moet opgerigt worden, heeft eindelijk den dag van den 24sten Junij voor de inwijding van het monument bepaald. Een tweedaagsch feest zal te dier gelegenheid plaats hebben, tot bijwoning van welk deputatien uit de voornaamste steden van *Duitschland* en zelfs uit *Frankrijk*, worden gewacht. Behalve de feestelijke optogten, redevoeringen, bals en maaltijden, zal er een groot muzijkfeest worden gehouden, waarop een door Dr. Löwe, te *Stettin*, op muzijk gebragte cantate van Dr. Giesebrecht, *Guttenberg* geheeten, zal worden uitgevoerd. Het door Thorwaldsen vervaardigd model van het monument is reeds in de werkplaats van den heer Cuvelier afgestoomd aan wien daarvoor eene som van 25,000 fr. is overgemaakt, en zal het afgegoten stuk nu eerstdaags naar *Mainz* worden gezonden. — Z. M. de keizer van *Oostenrijk* heeft de oprigting bevolen van een ethnographisch kabinet, 't welk in de beneden-zalen van het keizerlijk lustslot *Belvedère* te *Weenen* zal worden geplaatst. De rijke verzamelingen van den vermaarden reiziger baron von Hügel, en van den natuurvorscher Natterer in de *Oost-Indien*, zullen van dit kabinet deel uitmaken; de laatstgenoemde zal tevens den post van custos bij het kabinet bekleden.

ENGELAND. — De documenten aangaande de laatste expeditie op last van het britsch gouvernement op den Euphraat ondernomen, zijn thans op *Maltha* terug, om na gehoudene quarantaine van daar naar *Engeland* weder te keeren. Het hoofd der onderneming, de kolonel Chesney, verliet zijne reisgezellen in November ll., te *Bassorah*, en reisde naar *Oost-Indie* af, om er verslag van zijnen togt te doen en met de autoriteiten afspraken te maken. De overige officieren keerden gezamenlijk naar *Europa* terug. Wat het laatste gedeelte der expeditie betreft, de stoomboot *Euphraat* voer den *Kharun* op tot aan *Horvey* en den *Tiger* tot boven *Bagdad*, doch kon op beide rivieren niet verder komen, deels uit hoofde van watervallen over steenrotsen stortende, deels wegens ondiepten in de bedding der rivieren. Men zag zich alzoo gedwongen terug te keeren en de expeditie op te geven. De stoomboot werd te *Bagdad* gelaten, en de officieren zich nog aan boord bevindende, namen

den 23sten Januarij de terugreis op kamelen door de woestijn aan, bereikten den 14den Februarij *Dernah* en den 24sten *Bairut*, van waar zij met eene stoomboot naar *Maltha* overstaken. De overste Chesney is den 18den Januarij te *Bombay* aangekomen, en is daar met de meeste onderscheiding ontvangen. Zoo de onderneming op den *Euphraat*, om eene spoedige gemeenschap tusschen *Europa* en *Oost-Indie* daar te stellen, mislukt is, schijnt met des te beteren uitslag te zijn bekroond de beproefde weg door de *Roode* Zee over *Egypte*, en door de vollijverige bemoeijingen van den heer Waghorn, thans de gemeenschap aan gene zijde der landengte van *Suez* naar *Bombay* en verder, regelmatig tot stand te zijn gekomen.

Frankrijk. — In de zitting van de koninklijke Akademie van wetenschappen te *Parijs*, van den 10den dezer, werd door den heer Dureau de la Malle mededeeling gedaan van een door hem vervaardigden letterkundigen arbeid, welke de strekking had, om de geschiedenis der volken, der dieren, en zelfs van de planten, te bepalen naar de uiterlijke gedaante en de gesteldheid van den grond. De aard van den grond en zijne gedaante uit geheel geognostische oorzaken voortspruitende, maakten, onder eene zekere bepaalde geographische ligging, naar het betoog van den heer Dureau de la Malle, de hoofdvoorwaarden uit van het bestaan der volken, van hunne zeden en gewoonten, en van de rol die, over eene zeker grondgebied, op het wereldtooneel gespeeld was. Hij zocht dit met voorbeelden uit de vroegste tijden te staven, hoe bijv. de groote volksverhuizingen zich daarheen hadden uitgestrekt, waar de eigenlijke grondgesteldheid dezelfde was als die welke men had verlaten; hoe de veroveringen der groote krijgvoerende volken daar haar perk hadden gevonden, waar de grond wezenlijk in aard en gesteldheid onderscheiden was, en hoe, zoodra dit perk overschreden werd, de veroveringen slecht kortstondig en voorbijgaande waren geweest.

België. — De Akademie van wetenschappen en fraaije letteren te *Brussel* hield op den 8sten dezer, onder voorzitterschap van den heer de Gerlache, hare gewone vergadering. In dezelve werden onder anderen mededeeling gedaan door den vasten secretaris der Akademie, den heer Quetelet, van de waarnemingen van den 24 tot den 28sten Maart ll. op het observatorium te *Brussel* gedaan omtrent de afwijkingen der magneetnaald, alsmede van weêrkundige waarnemingen, die den 21sten en 22sten ll. van uur tot uur te *Brussel*, *Leuven* en *Aalst* gedaan waren, op het verzoek van den heer J. Herschell, met oogmerk om de wisseling in de atmospheer en hare onderlinge betrekking in de beide halfronden, eenigermate te bepalen. Verscheidene andere mededeelingen over de natuurlijke geschiedenis werden in deze zitting gedaan, en eindelijk door het lid der Akademie de Smet, opmerkingen ingezonden over de in 1835 door den Archivarius Lambin uitgegevene kronijk van Olivier van Dixmuiden, waarin voorkomt, dat Emilius van Artevelde, toen de *Gentenaars* in 1381 hem tot hun hoofd uitriepen, tot den geestelijken stand behoorde, hetgeen de heer de Smet in twijfel trekt, of, zoo het vermelde echt was, als een tijdelijk gekozen middel beschouwt van den gezegden Artevelde, om zijne eerzuchtige bedoelingen te verbergen; voorts ontving men bijzonderheden wegens een in de archiven van *Namen* gevonden diploma van de negende eeuw.

Nederlanden. — De aandacht der sterrekundigen wordt thans bepaald op eene volkomen of totale Maansverduistering, welke in den loop van dit jaar tweemalen in gansch Europa zal waar te nemen zijn, en wel de eerste op den 20. April en de tweede op den 13 October aanstaande. De laatste in ons werelddeel waargenomen verduistering van gelijken aard had plaats op den 2 September 1830, zoodat het als eene merkwaardige bijzonderheid te beschouwen is, twee totale verduisteringen elkander in een halfjaar tijds te zien opvolgen. De Volle Maan zal op den 20 April plaats hebben, 's avonds ten 8u. 59', middelbare tijd voor den Meridiaan te *Amsterdam*. De schijnbare opkomst der Maan 's avonds ten 6u. 56', en de schijnbare ondergang der Zon 's avonds ten 7u. 6'. Zie hier de tijdstippen van het begin, midden en einde der verduistering voor enkele voorname steden in ons Vaderland, uitgedrukt in middelbaren tijd:

	Middelb.	's Grav.	Amst.	Leeuw.	Gron.
Het begin der alg. verd.	's av. ten	7u. 4′	7u. 6′	7u. 9′	7u. 12′	7u 15′
» » » totale	»	»	8u. 5′	8u. 8′	8u. 10′	8u. 14′	8u 16′
midden	»	»	»	8u. 55′	8u. 58′	9u. 0′	9u. 4′	9u 7′
einde	»	»	»	9u. 45′	9u. 48′	9u. 51′	9u. 54′	9u 57′
der algemeene	»	»	»	10u. 46′	10u. 49′	10u. 51′	10u. 55′	10u 58′

De eerste raking der Maanschijf met de schaduwe omtrecks 20° oostelijk van het benedenpunt der Maan. De laatste raking op 55° westelijk van het toppunt der Maan. Uit de voorgaande opgave blijkt derhalve, dat de verduistering voor een groot gedeelte van ons Vaderland even na zonnenondergang zal aanvangen, en van het begin tot het einde, zijnde een tijdsverloop van ongeveer 3½ u., zigtbaar zal zijn. — In den *Konst- en Letterode* van den 14den dezer, vindt men eene vergelijking, door den heer na Leeuw, op den huize *Zwanenburg* medegedeeld, omtrent de buitengewone voorjaarskoude, welke men in de maand *Maart* en het begin van *April* dezes jaars heeft gehad; uit die vergelijking blijkt, dat de koude van dit voorjaar het naast komt bij die welke gedurende hetzelfde tijdsbestek van het jaar 1785 heeft geheerscht.

Ter Amsterdamsche Beurs van gisteren (14 *April*) waren genoteerd: Werkel. Schuld 2½ pCt. 52⅜, ⅜; ditto 5 pCt. 100⅝ ⅝; Kanaal-*f* [illegible]; Amsterd. Syndikaat 97 pCt. 95⅝, ⅞; Handelm. 1834 [illegible]; Oostind. 4 pCt. 90⅜; Ardoins 85 ⅝, 21 ⅛; [illegible]; Comm. 5 pCt. 99⅞; Columb. 18⅞; Pondir. 14⅝.

*** Heden overleed mijne dierbare Echtgenoote A. M. C. PHIJFFER, tot bittere smart van mij en mijnen eenigen Zoon.

Gorinchem,
14 April 1837. PHIJFFER-NISSEN.

Eenige kennisgeving.

SCHOUWBURG TE BREDA.

Met Hooge Toestemming,

zullen de ondergeteekenden, Oostenrijksche Natuurzangers, *onder bescherming van Zijne Majesteit den Koning van Engeland en der Vorstelijke Familie*, op hunne terugreize van Amerika, Engeland, Rusland en Frankrijk, de eer hebben alhier in de Zaal van den Schouwburg, op Maandag den 17den April 1837, te geven een

CONCERT,

uit verschillende uitmuntende Zangstukken bestaande, begeleid door eigen Muzijk.

C. FISCHER, L. DABURGER en Echtgenoot, en MARIA OSTERMAN.

Programma.

1e *Afdeeling.*

1. KAISER JäGER, quartet.
2. DAS HERZERL, duo, gezongen door *Fischer* en Mejufvr. *Osterman.*
3. DE TABIJTHANDELAAR, solo, gezongen door *Daburger.*

2e *Afdeeling.*

1. BüCHS UND BLEY, trio, gezongen door *Daburger* en Mejufvrouwen *Daburger* en *Osterman.*
2. MORGENLUST, solo, gezongen door *Fischer.*
3. OOSTENRIJKSCHE DANSEN, op verscheidene instrumenten uitgevoerd, door *Daburger.*

3e *Afdeeling.*

1. BAUERN-BUA, quartet.
2. LIEBSCHAFT, eene komische trio, gezongen door *Fischer*, *Daburger* en Mejufvr. *Osterman.*
3. VARIATIEN, met den mond gefloten door *Fischer.*

Schluss.

4. DAS ECHO.

De aanvang zal precies ten 7 ure plaats hebben.

De Biljetten zijn te bekomen in het *Hôtel des Pays-Bas*, en aan het lokaal van den Schouwburg.

*** De ondergeteekende heeft het genoegen te kunnen berigten, dat er bij hem in voorraad is EENE AANZIENLIJKE COLLECTIE STEENDRUK-PLATEN en GRAVURES, van differente grootte, brillant gemonteerd, met Mahonyhouten Lijsten, tegen zeer civiele prijzen. Zijn *Meubel-Magazijn* is overigens ruim voorzien van SECRETAIRES, CHIFONNIERES, SPIEGELS, enz. enz. Hij beveelt zich in de genegene gunst van zijne geachte Stadgenooten.

H. LOYENS,
Schrijnwerker in de Veemarktstraat te Breda.

*** De BURGEMEESTER der Gemeente van *Ginneken en Bavel*, brengt bij deze ter kennisse van het Publiek, dat de in die Gemeente nieuw opgerigte VEE- en PAARDEN- of JAARMARKT, voor het *eerst* zal plaats hebben op *Vrijdag* den 21. dezer maand; zullende voor de plaatsing van VEE, KRAMEN of WAREN geen Standgeld worden gevorderd.

Op Dingsdag den 25. April 1837, 's avonds 6 ure, zal *finaal* verkocht worden te *Bergen-op-Zoom*, het kapitale LOGEMENT aldaar, *de drie Trompetters*, van wijlen WALTHERUS PEETERS en zijne Vrouw, ampel omschreven in de Bred. Couranten van 19 en 20 Maart en 2 en 5 April jongstleden, ingezet en verhoogd zamen tot *f* 4100,—. En op Donderdag den 27. April 1837, de Verkoop van al de TOEBEHOORENDE GOEDEREN.

STOOMBOOTEN
WILLEM DE EERSTE en KONINGIN DER NEDERLANDEN.

Varende in het Beurt-veer tusschen NIJMEGEN en ROTTERDAM, vice versa.

Van NIJMEGEN na ROTTERDAM en 's HAGE, alle dagen, 's morgens ten 7 ure, en
Van ROTTERDAM na NIJMEGEN, alle dagen, 's morgens ten 6 ure.

Nadere informatien worden gegeven te Nijmegen ten Kantore der Onderneming aan de Waal, te Tiel bij J. Deerns; te Bommel bij G. van Driel; te Gorcum bij L. de Beer; te Dordrecht bij C. Smits aan den Rietdijk; te Rotterdam bij N. Spruyt; te Delft bij de Erven Rodenburg, en te 's Hage bij J. Staas.

Bij **BROESE & COMP.**, te *Breda*, is te bekomen:

EXPLICATION DU MARÉCHAL CLAUSEL. Prix *f* 1,80.

Bij dezelven is van de Pers gekomen:

Dialogues sur l'équitation; premier dialogue entre le Grand Hippo-Théo, Dieu des quadrupèdes, un cavalier et un cheval, par MM. BAUCHER et PELLIER. (*Avec une planche*) *Prix 40 Cents.*

Door bovengemelden worden de volgende Werken,

TEN DIENSTE DER KAVALLERIE,

met veel succes gedebiteerd:

I. HANDLEIDING VOOR DE RIJKUNST, welke gevolgd wordt bij de Koninklijke Militaire Akademie, door B. VAN MERLEN, Ritmeester. Prijs 40 Cents.

II. HANDLEIDING TOT DE EXERCITIEN EN EVOLUTIEN DER KAVALLERIE, 3 Stukjes, bevattende de Algemeene Grondbeginselen van het onderwijs te voet, te paard en de eskadrons-school. Prijs 1,80 Cents. Het laatste Stukje is ter Perse, zijnde de Evolutiën van Linie.

III. HANDLEIDING TOT DE PAARDENKENNIS, ten dienste van Onder-Officieren der Kavallerie, met twee uitlandse Platen. Prijs *f* 1,20.

IV. ONDERRIGT voor de Onder-Officieren en Manschappen der Kavallerie; (derde druk). Prijs *f* 0,90.

V. HANDLEIDING TOT DE OEFENING MET DE SABEL, ten dienste der Kavallerie in het Nederlandsche leger, vrij gevolgd naar het Fransch van den Generaal La Roche-Aymon. Prijs 30 Cents.

VI. HANDLEIDING TOT DE OEFENING MET DE LANS. Prijs 30 Cents.

VII. HANDLEIDING TOT HET AFRIGTEN VAN PAARDEN, volgens de Methode BAUCHER. Vrij gevolgd. Prijs 20 Ct.

On s'abonne rue de Seine Saint-Germain, n°. 10.

Prix: un an, 20 fr. six mois, 11 fr.

On paie par des mandats sur la poste, tous les directeurs de poste en délivrent contre l'argent qu'on leur remet.

LE CONSERVATEUR DE LA FOI,

Le Conservateur paraît une fois la semaine, reçue ses feuilles d'impression par cahier équivalant à deux volumes ordinaires par mois.

Le Conservateur est sous la protection de plusieurs évêques français.

RÉIMPRESSION D'OUVRAGES ANCIENS ET CLASSIQUES.

RÉIMPRESSION D'OUVRAGES NOUVEAUX ET INÉDITS.

Capital social, 150,000 francs: représentés par 150 actions de mille francs chacune, divisibles au gré des demandeurs en demi-actions et quarts d'actions. (Société en Commandite.)

DIRECTEUR, M. L'ABBÉ ORSINI, DU CLERGÉ DE PARIS. — COLLABORATEURS: MM. LES ABBÉS ROSILLY DE LORGUES, auteur *du Christ devant le Siècle*; BERTRAND, CHARPENTIER, CACHEUX, DUBOIS, supérieur des Missions; FONTAINE, JUIN D'ALLAS, auteur des *Lettres bordelaises* ET DE PLUSIEURS AUTRES ÉCRITS ESTIMÉS.

Le *Conservateur* contiendra chaque semaine dans sa première partie: *Nouvelles religieuses, scientifiques, littéraires, Législation des fabriques, Droits des curés, Revue politique et philosophique de la semaine, etc.* Cette première partie aura une pagination à part. La deuxième partie contiendra des ouvrages inédits pour la défense de la religion, ou une réimpression d'ouvrages religieux et autres; mais instructifs et ne renfermant rien de contraire à la religion. Cette deuxième partie aura aussi une pagination à part.

La durée de la société est fixée à 12 *ans*. Le *Conservateur* donne 4 feuilles par semaine: ce qui fait 208 feuilles faisant 8 volumes par an. Chacun de ces volumes contiendra la matière de 6 volumes in-8°. ordinaires. Ainsi les souscripteurs recevront donc, chaque année, la matière de 48 volumes, et en douze ans de temps la matière de 600 volumes, qui dans la librairie ordinaire coûteraient environ 5,000 fr., et nous, nous renfermerons ces 600 volumes en 96 volumes qui ne coûteront aux souscripteurs, pendant douze ans, que 240 fr. (à 20 fr. par an) au lieu de 5,000 fr.

Nous réimprimerons pour les donner aux abonnés et aux actionnaires, les ouvrages dont la liste suit:

Œuvres complètes de Bossuet, de Massillon, du Père Lejeune, de Bourdaloue, de Fénelon, de Cheminais, de Bergier, de saint François de Sales, du Père Charlevoix. — Choix des lettres édifiantes; — *Les vies inédites des héros chrétiens*, saint Augustin, saint Jean-Chrysostôme, saint Jérôme, saint Basile, d'Origène, saint Ambroise, saint Bernard, de Grégoire le Thaumaturge, de saint Ephrem, de saint Justin, de saint Grégoire de Nazianze, etc. etc.; — les histoires ecclésiastiques de Tillemont, de Natalis Alexander, de Fleury, de Berault-Bert-Castel, continuées jusqu'à nos jours; la discipline ecclésiastique par Thomassin; — les plus beaux discours de saint Jean-Chrysostôme; les homélies choisies de saint Augustin mises en parallèle avec les discours les plus éloquens de Démosthènes, de Cicéron, etc.; — le traité des études de Rollin, de Batteux; les propos de Damourois; — la Biographie universelle et contemporaine, etc.; — les histoires de France par Velly, Villaret et Garnier, continuées jusqu'à nos jours, et celles d'Anquétil; l'Histoire d'Angleterre par Lingard; — les Cours de littérature de Laharpe, de Noël et de Delaplace; les œuvres choisies de Corneille, Racine, Gresset, Buffon et Montesquieu, en laissant de côté tout ce qui serait susceptible de blesser la religion; un choix de voyages autour du monde, le Voyage du jeune Anacharsis en Grèce, etc. Tous ces ouvrages et plusieurs autres seront servis aux abonnés dans l'espace de douze ans.

FRAIS PRÉSUMÉS. Impression de 208 feuilles par an, tirées à 6,000 exemplaires	12,240 fr.
2,058 rames de papier pour le tirage de 208 feuilles à dix francs la rame	20,580
Frais de direction	6,000
Frais d'administration	4,000
Frais d'annonces pour la première année	22,000
Frais de rédaction	12,000
Frais imprévus	36,000
Frais de la première année Total:	112,820

Les frais de timbre seront quatre fois couverts par le chiffre des frais imprévus (car les réimpressions ne seront pas timbrées.) La seconde année, les frais imprévus et ceux d'annonces seront réduits de 58,000 fr. à 15,000 fr.; ainsi les frais de la 2e année ne seront que de 96,820

Il en sera de même pour les années suivantes, ainsi pour les douze années les frais seront 837,540

RECETTE PRÉSUMÉE. 6,000 souscripteurs à 20 fr. chacun donnent, pour chaque année; un recette de 120,000

Chaque année, il y a donc un bénéfice de 51,000 fr. à partager entre les 150,000 fr. d'actionnaires, ce qui fait un bénéfice d'environ 38 pour o/o. Ces 120,000 fr. donnent pendant douze ans une somme de . . . . . 1,440,000 fr.

Ainsi chaque actionnaire recevra plus de trois fois sa mise de fonds; mais si, au lieu de 6,000 abonnés, vous en supposez seulement 3,000 de plus, ce qui est loin d'être exagéré (car il y a lieu d'en espérer plus de 15,000), il y aura une recette générale de 2,160,000

et les actionnaires recevraient plus de quatorze fois leur mise de fonds.

Avantages des Actionnaires.

Ils recevront pendant douze ans plus de trois fois ce qu'ils auront mis. — Ils recevront de plus pour 5,000 fr. environ d'ouvrages excellens, — pour ces sont garantis aux actionnaires. Sur les 50 o/o d'intérêt par an, auxquels chaque action a droit, on prélèvera 20 fr. pour l'abonnement aux ouvrages de la Société. Les actionnaires qui préféreront leurs intérêts aux ouvrages seront libres de renoncer aux publications et de toucher leurs intérêts. Les actionnaires ne sont engagés que pour le montant de leurs actions, lequel étant une fois payé, on ne peut plus jamais leur rien demander. Un comité d'actionnaires surveille les opérations de la Société. Une assemblée générale d'actionnaires examine chaque année les comptes de la Société. Les actionnaires seront remboursés de la manière suivante: on recevra chaque année un dividende de 38 pour o/o, les actionnaires auront reçu avant trois ans leur mise entière, plus la moitié en sus en comptant leurs intérêts. Ainsi, pour mille francs qu'ils auront donnés pour chaque action, ils auront reçu 1,320. Ils continueront également à toucher 5 pour o/o jusqu'au bout des douze ans, plus la moitié de leur dividende, de 38 pour o/o, c'est à dire 19 pour o/o qui, joints aux 5 pour o/o, leur donnent encore chaque année 24 pour o/o, ce qui fera pour chaque action de mille francs de la soldée une somme de 2,000 fr. qui leur seront payés en plus des 1,320 fr qu'elle aura déjà touchés pendant les trois premières années. Ainsi, l'action vous aura donc remboursée plus de trois fois. — Les 19 pour o/o qui restent en plus de cette somme, pour les prêtres âgés et infirmes. Et si, comme nous l'avons dit plus haut, le nombre des souscripteurs s'élève à 6,000, qui font une somme de 254,268 fr. seront employés, avec [illegible] nous obtiendrons des bonnes [illegible] nous aurons dans notre caisse, pour cette bonne œuvre, une somme de 584,000 fr., sans y comprendre les dons volontaires. — Celui qui voudra souscrire une action de mille francs et la payer en deux, ou trois termes éloignés souscrira un ou deux billets à l'ordre du Gérant de l'entreprise, et sur papier timbré dans la forme suivante: *Au premier mai prochain, je paierai à l'ordre de M. le Gérant du journal le Conservateur de la Foi, et à mon domicile, la somme de mille francs, valeur en compte* (mettre ici la date, signer lisiblement et nous l'adresser au bureau). Ceux, au contraire, qui veulent payer comptant emploieront la formule suivante sur papier timbré: *Le soussigné* (ici les noms, prénoms, qualité, demeure, bureau de poste et département) *souscrit . . . actions au Journal* le Conservateur de la Foi, *(dont je me rends actionnaire commanditaire, formant la somme de . . . . si tôt que je m'engage à payer dans quinze jours du présent, à l'ordre du Gérant contre la remise de . . . . actions qui ne sera faite sans frais à mon domicile* (date, signer et adresser au bureau). Les soixante premiers qui souscriront recevront chacun gratis, et à titre d'encouragement, le *Voyageur* (un volume équivalant à douze volumes), et les deux premières années de l'*Interprète des langues*. Celui qui prendra deux actions, recevra de plus l'*Epoque*, six forts volumes équivalant à plus de 24 volumes, formant le cours le plus complet de la littérature européenne contemporaine.